

EBA/GL/2021/07

13 iulie 2021

Ghid

privind criteriile de utilizare a datelor de
intrare în modelul de măsurare a
valorilor la risc menționate la
articolul 325bc din Regulamentul (UE)
nr. 575/2013

1. Obligații de conformare și de raportare

Statutul prezentului ghid

1. Prezentul document conține orientări emise în temeiul articolului 16 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010¹. În conformitate cu articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, autoritățile competente și instituțiile financiare trebuie să depună toate eforturile necesare pentru a respecta ghidul.
2. Ghidul prezintă punctul de vedere al ABE privind practicile adecvate în materie de supraveghere în cadrul Sistemului european de supraveghere financiară sau privind modul în care trebuie aplicat dreptul Uniunii într-un anumit domeniu. Autoritățile competente cărora li se aplică ghidul, astfel cum sunt definite la articolul 4 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, trebuie să se conformeze prin integrarea acestuia în practicile lor, după caz (de exemplu, prin modificarea cadrului legislativ sau a procedurilor de supraveghere ale acestora), inclusiv în cazurile în care ghidul este adresat în primul rând instituțiilor.

Cerințe de raportare

3. În conformitate cu articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, autoritățile competente trebuie să notifice ABE dacă se conformează sau intenționează să se conformeze prezentului ghid sau, în caz contrar, să prezinte motivele neconformării, până la (31.10.2021). În lipsa unei notificări până la acest termen, ABE va considera că autoritățile competente nu s-au conformat. Notificările se trimit prin intermediul formularului disponibil pe site-ul ABE la adresa compliance@eba.europa.eu, cu mențiunea „EBA/GL/2021/07”. Notificările trebuie transmise de persoane care au competența necesară pentru a raporta conformitatea, în numele autorităților competente. Orice schimbare cu privire la starea de conformare trebuie adusă, de asemenea, la cunoștința ABE.
4. Notificările vor fi publicate pe site-ul ABE, în conformitate cu articolul 16 alineatul (3).

¹ Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea Bancară Europeană), de modificare a Deciziei nr. 716/2009/CE și de abrogare a Deciziei 2009/78/CE a Comisiei (JO L 331, 15.12.2010, p. 12).

2. Obiect, domeniu de aplicare și definiții

Obiectul

5. Prezentul ghid precizează criteriile pentru utilizarea datelor de intrare în modelul de măsurare a valorilor la risc menționate la articolul 325bc în conformitate cu articolul 325bh alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013.

Domeniul de aplicare

6. Prezentul ghid se aplică în ceea ce privește aprobarea acordată instituțiilor de a utiliza modele interne alternative în conformitate cu partea a treia titlul IV capitolul 1 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, și în special în ceea ce privește respectarea cerințelor prevăzute la articolul 325bh din regulamentul respectiv.
7. Autoritățile competente trebuie să aplice prezentul ghid în conformitate cu nivelul de aplicare stabilit în titlul II din Regulamentul (UE) nr. 575/2013.

Destinatari

8. Prezentul ghid se adresează autorităților competente definite la punctele (i)-(iv) de la articolul 4 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, precum și instituțiilor financiare definite la articolul 4 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010.

Definiții

9. Cu excepția cazului în care se prevede altfel, termenii utilizați și definiți în Regulamentul (UE) nr. 575/2013 au același înțeles în cuprinsul ghidului.

3. Punere în aplicare

Data aplicării

10. Prezentul ghid se aplică începând cu 1 ianuarie 2022.

4. Criteriile de utilizare a datelor de intrare în modelul de măsurare a valorilor la risc menționate la articolul 325bc din Regulamentul (UE) nr. 575/2013

11. Datele de intrare utilizate de o instituție în modelul de măsurare a valorilor la risc menționate la articolul 325bc din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 trebuie să aibă toate caracteristicile următoare:

- (a) trebuie să fie corecte, astfel cum se specifică în secțiunea 4.1;
- (b) trebuie să fie adecvate, astfel cum se specifică în secțiunea 4.2;
- (c) trebuie actualizate suficient de frecvent, astfel cum se specifică în secțiunea 4.3;
- (d) trebuie să fie complete, astfel cum se specifică în secțiunea 4.4.

4.1 Acuratețea datelor de intrare

12. Instituțiile trebuie să îndeplinească cerințele de la punctele 13, 14 și 15 pentru ca datele de intrare menționate la articolul 325bc din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 să fie corecte. În plus, trebuie îndeplinite toate condițiile următoare, după caz:

- (a) cerințele pentru datele de intrare din perioada curentă, menționate la articolul 325bc alineatul (3) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, astfel cum se specifică în secțiunea 4.1.1;
- (b) cerințele privind datele de intrare din perioada de criză financiară identificată, menționate la articolul 325bc alineatul (2) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, astfel cum se specifică în secțiunea 4.1.2;
- (c) cerințele privind datele de intrare utilizate pentru aproximările beta sau pentru alte abordări care generează date aleatorii în scopul determinării scenariilor unor șocuri viitoare, astfel cum se specifică în secțiunea 4.1.3;

- (d) cerințele pentru datele de intrare utilizate pentru un anumit factor de risc obținut prin combinarea a doi sau mai mulți factori de risc care pot sau nu să fie încorporați în modelul intern al instituției, astfel cum se specifică în secțiunea 4.1.4.
- 13. Datele istorice utilizate pentru calibrarea datelor de intrare menționate la articolul 325bc din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 trebuie să reflecte cu acuratețe prețurile observate sau cotate pe piață.
- 14. Datele de intrare menționate la articolul 325bc din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 trebuie să reflecte cu acuratețe proprietățile distribuției factorilor de risc cărora li se aplică scenariile unor șocuri viitoare.
- 15. Datele de intrare menționate la articolul 325bc din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 trebuie să reflecte cu acuratețe structura de dependență între distribuiri factorilor de risc cărora li se aplică scenariile unor șocuri viitoare.

4.1.1 Date de intrare din perioada curentă

- 16. Pentru a îndeplini cerința menționată la punctul 12 pentru datele de intrare din perioada curentă, menționate la articolul 325bc alineatul (3) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, instituțiile trebuie să respecte fie abordarea prevăzută la punctul 17, fie abordarea prevăzută la punctul 18.
- 17. În cadrul primei abordări, instituțiile trebuie să reconcilieze datele de intrare din perioada curentă, menționate la articolul 325bc alineatul (3) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, cu unul dintre următoarele elemente:
 - (a) datele corespunzătoare obținute pe baza prețurilor verificabile, astfel cum sunt definite în standardele tehnice de reglementare care urmează să fie adoptate în temeiul articolului 325be din Regulamentul (UE) nr. 575/2013;
 - (b) datele corespunzătoare utilizate de sistemele unităților responsabile cu inițierea tranzacțiilor (front-office) sau ale unităților responsabile cu înregistrarea și monitorizarea tranzacțiilor inițiate (back-office) ale instituțiilor.
- 18. În cadrul celei de a doua abordări, instituțiile trebuie să reconcilieze prețurile generate de modelul lor intern de măsurare a valorilor la risc și bazate pe datele de intrare din perioada curentă, menționate la articolul 325bc alineatul (3) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, cu unul dintre următoarele elemente:
 - (a) prețurile verificabile, astfel cum sunt definite în standardele tehnice de reglementare care urmează să fie adoptate în temeiul articolului 325be din Regulamentul (UE) nr. 575/2013;

- (b) prețurile generate de sistemele unităților responsabile cu inițierea tranzacțiilor (front-office) sau ale unităților responsabile cu înregistrarea și monitorizarea tranzacțiilor inițiate (back-office) ale instituțiilor.

Pentru a efectua reconcilierea menționată la acest punct, rezultatul acestei reconcilierii trebuie aliniat în mod rezonabil cu rezultatul care ar fi fost obținut prin efectuarea reconcilierii menționate la punctul 17.

19. În cazul în care nu este posibilă efectuarea reconcilierilor menționate la punctele 17 și 18 utilizând date de intrare, instituțiile trebuie să utilizeze datele istorice utilizate pentru calibrarea datelor de intrare respective în sensul punctului 17, precum și prețurile care rezultă din datele istorice respective în sensul punctului 18.
20. Ca parte a evidențelor menținute de instituții pentru a demonstra conformitatea acestora cu cerințele prezentului ghid, instituțiile trebuie să-și documenteze abordările privind reconcilierile menționate la punctele 17-19, inclusiv motivele pentru aplicarea punctului 19, după caz.
21. Pentru a îndeplini cerința menționată la punctul 14 pentru datele de intrare din perioada curentă, menționate la articolul 325bc alineatul (3) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, instituțiile trebuie să evalueze că nu există nicio diferență semnificativă între volatilitatea unui factor de risc estimată pe baza datelor de intrare respective și volatilitatea factorului de risc respectiv estimată pe baza unuia dintre următoarele elemente:
 - (a) prețurile verificabile, astfel cum sunt definite în standardele tehnice de reglementare care urmează să fie adoptate în temeiul articolului 325be din Regulamentul (UE) nr. 575/2013;
 - (b) prețurile utilizate de sistemele unităților responsabile cu inițierea tranzacțiilor (front-office) sau ale unităților responsabile cu înregistrarea și monitorizarea tranzacțiilor inițiate (back-office) ale instituțiilor.
22. Pentru a îndeplini cerința menționată la punctul 15 pentru datele de intrare din perioada curentă, menționate la articolul 325bc alineatul (3) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, instituțiile trebuie să evalueze că nu există nicio diferență semnificativă între corelațiile dintre factorii de risc estimați pe baza datelor de intrare respective, și corelațiile dintre factorii de risc estimați pe baza unuia dintre următoarele elemente:
 - (a) prețurile verificabile, astfel cum sunt definite în standardele tehnice de reglementare care urmează să fie adoptate în temeiul articolului 325be din Regulamentul (UE) nr. 575/2013;
 - (b) prețurile utilizate de sistemele unităților responsabile cu inițierea tranzacțiilor (front-office) sau ale unităților responsabile cu înregistrarea și monitorizarea tranzacțiilor inițiate (back-office) ale instituțiilor.

23. În scopul reconcilierilor și evaluărilor de la punctele 17, 18, 21 și 22, instituțiile trebuie să utilizeze datele sau prețurile verificabile menționate la punctul 17 litera (a), punctul 18 litera (a), punctul 21 litera (a) și punctul 22 litera (a), în cazul în care numărul de prețuri verificabile cu o valoare a prețului aflat la dispoziția instituției este suficient pentru a efectua cu acuratețe respectivele reconcilieri și evaluări. În cazul în care nu sunt disponibile prețuri verificabile sau numărul de prețuri verificabile cu o valoare a prețului aflat la dispoziția instituției nu este suficient pentru a efectua cu acuratețe respectivele reconcilieri și evaluări, instituțiile trebuie să utilizeze datele sau prețurile utilizate sau generate de sistemele de front-office sau back-office ale instituțiilor, astfel cum se menționează la punctul 17 litera (b), la punctul 18 litera (b), la punctul 21 litera (b) și la punctul 22 litera (b).
24. Instituțiile trebuie să efectueze evaluarea menționată la punctele 17, 18, 21 și 22 cel puțin trimestrial sau mai frecvent, în cazul în care extinderile și modificările aduse modelelor interne impun acest lucru.

4.1.2 Date de intrare din perioada de criză financiară identificată

25. Datele de intrare din perioada de criză financiară identificată, menționate la articolul 325bc alineatul (2) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, trebuie calibrate în funcție de datele istorice dintr-o perioadă continuă de 12 luni de criză financiară identificată de instituție în conformitate cu articolul respectiv. Dacă, în cazuri excepționale, instituțiile utilizează date de aproximare din perioada de criză financiară identificată în scopul calibrării datelor de intrare respective, pentru a reflecta efectul modificărilor fundamentale care au avut loc în ceea ce privește caracteristicile instrumentelor financiare în comparație cu caracteristicile care au prevalat în perioada de criză financiară identificată, datele de intrare obținute ca urmare a acestei abordări trebuie considerate corecte numai în cazul în care sunt îndeplinite toate condițiile următoare:

- (a) această abordare este susținută de dovezi empirice convingătoare și de date obiective pentru a justifica utilizarea datelor de aproximare pentru calibrarea datelor de intrare;
- (b) aceste date de intrare reflectă cu acuratețe variațiile prețurilor instrumentelor similare din perioada de criză financiară identificată;
- (c) aceste date de intrare nu subestimează riscul.

4.1.3 Datele de intrare utilizate în aproximările beta sau în alte abordări care generează date aleatorii

26. În cazul în care o instituție utilizează aproximări beta sau alte abordări care generează date aleatorii în scopul determinării scenariilor unor șocuri viitoare, pentru ca datele de intrare

utilizate în respectivele aproximări beta sau alte abordări care generează date aleatorii să fie corecte, valorile coeficienților beta sau ale parametrilor abordărilor care generează date aleatorii trebuie determinate exclusiv pe baza datelor de intrare calibrate în raport cu datele istorice menționate la articolul 325bc din Regulamentul (UE) nr. 575/2013. Dacă, în cazuri excepționale, instituția nu determină valorile coeficienților beta sau ale parametrilor abordărilor care generează date aleatorii exclusiv pe baza acestor date de intrare, ci se ajustează valorile respectivelor coeficienți beta sau parametri, datele de intrare utilizate pentru aceste aproximări beta sau pentru alte abordări care generează date aleatorii trebuie considerate corecte numai în cazul în care sunt îndeplinite toate condițiile următoare:

- (a) Coeficienții beta sau parametrii abordărilor care generează date aleatorii nu pot fi determinați exclusiv pe baza datelor de intrare calibrate în raport cu datele istorice menționate la articolul 325bc din Regulamentul (UE) nr. 575/2013;
- (b) instituția descrie în politicile sale metodologia utilizată în acest caz pentru a obține valorile coeficienților beta sau parametrilor abordărilor care generează date aleatorii, inclusiv ajustările aduse valorilor coeficienților beta sau parametrilor determinați exclusiv pe baza datelor de intrare calibrate în raport cu datele istorice menționate la articolul 325bc din Regulamentul (UE) nr. 575/2013;
- (c) alegerea valorilor coeficienților beta sau parametrilor pentru abordările care generează date aleatorii nu subestimează riscul.

4.1.4 Date de intrare utilizate pentru combinații de factori de risc

- 27. În cazul în care un anumit factor de risc din modelul intern al instituției a fost obținut prin combinarea a doi sau mai mulți factori de risc care pot sau nu să fie încorporați în modelul intern al instituției, iar instituția combină datele de intrare corespunzătoare factorilor de risc respectivi astfel încât să se obțină date de intrare adecvate pentru respectivul factor de risc din modelul intern, datele de intrare obținute trebuie considerate corecte numai în cazul în care datele de intrare combinate corespund factorilor de risc care au trecut sau care ar trece cu succes evaluarea gradului în care pot fi modelați în conformitate cu prevederile articolul 325be din Regulamentul (UE) nr. 575/2013.
- 28. În cazul în care un anumit factor de risc din modelul intern al instituției a fost obținut prin extrapolarea factorilor de risc care pot sau nu să fie încorporați în modelul intern al instituției, iar datele de intrare pentru respectivul factor de risc din modelul intern se obțin prin extrapolarea datelor de intrare corespunzătoare factorilor de risc respectivi, datele de intrare obținute trebuie considerate corecte numai dacă sunt îndeplinite toate condițiile următoare:
 - (a) extrapolarea se bazează pe datele de intrare ale celui mai apropiat factor de risc modelabil pentru fiecare dimensiune a factorului de risc dat;

- (b) extrapolarea se bazează pe date de intrare aferente a cel puțin doi factori de risc modelabili pentru fiecare dimensiune a factorului de risc dat;
 - (c) datele de intrare corespunzătoare celor doi factori de risc modelabili menționați la litera (b), inclusiv datele de intrare ale celui mai apropiat factor de risc modelabil, nu trebuie să fi fost obținute prin extrapolare.
29. În sensul punctului 28, cel mai apropiat factor de risc înseamnă un factor de risc care este pus în corespondență cu una dintre următoarele benzi, în conformitate cu standardele tehnice de reglementare care urmează să fie adoptate în temeiul articolului 325be din Regulamentul (UE) nr. 575/2013:
- (a) aceeași bandă ca factorul de risc extrapolat, în cazul în care factorul de risc extrapolat nu este singurul factor de risc dintr-o bandă;
 - (b) o bandă adiacentă tranșei factorului de risc extrapolat, în cazul în care factorul de risc extrapolat este singurul factor de risc dintr-o bandă.

4.2 Caracterul adecvat al datelor de intrare

30. Datele de intrare menționate la articolul 325bc din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 trebuie să reflecte următoarele două elemente, după caz:
- (a) riscurile generale de piață, astfel cum se specifică în secțiunea 4.2.1;
 - (b) riscurile specifice de piață, astfel cum se specifică în secțiunea 4.2.2.
31. Instituțiile trebuie să efectueze analize susținute de dovezi empirice convingătoare și de date obiective pentru a demonstra că datele de intrare utilizate pentru un anumit factor de risc includ toate riscurile de piață generale și specifice semnificative incluse în factorul de risc respectiv, după caz. Ca parte a evidențelor menținute de instituții pentru a demonstra conformitatea acestora cu cerințele prezentului ghid, instituțiile trebuie să documenteze astfel de analize.

4.2.1 Date de intrare care reflectă riscurile generale de piață

32. În cazul în care datele istorice din indicii pieței sau alte date istorice care reprezintă caracteristici comune diferitelor instrumente sunt utilizate pentru calibrarea datelor de intrare menționate la articolul 325bc din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, pentru a reprezenta riscuri generale de piață, alegerea acestor date istorice trebuie să fie solidă din punct de vedere conceptual și utilizată în mod consecvent la nivelul instrumentelor respective.

33. În cazul în care instituțiile utilizează aproximări beta sau alte abordări care generează date aleatorii pentru a determina scenariile unor șocuri viitoare, acestea trebuie să demonstreze cu dovezi empirice că riscurile generale de piață sunt reflectate în mod corespunzător de datele de intrare utilizate pentru a determina valorile coeficienților beta sau ale parametrilor abordărilor care generează date aleatorii. Astfel de dovezi empirice trebuie să includă măsuri statistice care să exprime ajustarea aproximărilor beta sau ale celorlalte abordări care generează date aleatorii. Ca parte a evidențelor menținute de instituții pentru a demonstra conformitatea acestora cu cerințele prezentului ghid, instituțiile trebuie să documenteze analizele efectuate pentru a respecta acest punct.

4.2.2 Date de intrare care reflectă riscuri specifice de piață

34. Datele de intrare menționate la articolul 325bc din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 trebuie să permită reflectarea riscurilor specifice semnificative, inclusiv a riscurilor aferente bazei specifice poziției și a diferențelor semnificative de natură idiosincronică dintre poziții similare, dar nu identice.
35. În cazul în care instituțiile utilizează aproximări beta sau alte abordări care generează date aleatorii pentru a determina scenariile unor șocuri viitoare, acestea trebuie să demonstreze cu dovezi empirice că riscurile specifice de piață sunt reflectate în mod corespunzător de datele de intrare utilizate pentru a determina valorile coeficienților beta sau ale parametrilor abordărilor care generează date aleatorii. În cazul în care se presupune că reziduurile provenite din aproximările beta sau din alte abordări care generează date aleatorii nu sunt corelate unele cu altele, dovezile empirice menționate în teza anterioară trebuie să includă o justificare a acestor ipoteze. Ca parte a evidențelor menținute de instituții pentru a demonstra conformitatea acestora cu cerințele prezentului ghid, instituțiile trebuie să documenteze analizele efectuate pentru a respecta acest punct.

4.3 Frecvența de actualizare a datelor de intrare

36. Instituțiile trebuie să actualizeze datele istorice utilizate pentru calibrarea datelor de intrare din perioada curentă, menționate la articolul 325bc alineatul (3) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, mai frecvent decât lunar, astfel cum se prevede la articolul respectiv, în cazul în care actualizarea lunară a datelor respective ar putea duce la o estimare inexactă a riscului de piață al pozițiilor relevante.
37. În cazul în care utilizează aproximări beta sau alte abordări care generează date aleatorii în scopul determinării scenariilor unor șocuri viitoare, instituțiile trebuie să recalibreze coeficienții beta sau parametrii abordărilor care generează date aleatorii cel puțin o dată pe lună.

4.4 Exhaustivitatea datelor de intrare

38. Instituțiile trebuie să dispună de proceduri pentru obținerea datelor istorice pentru a calibra în timp util datele de intrare menționate la articolul 325bc din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 din surse alternative de date, în cazul în care nu sunt disponibile date istorice furnizate de sursele de date utilizate în mod obișnuit.
39. Instituțiile trebuie să dispună de politici și procese clare pentru înlocuirea valorilor lipsă sau inconsecvente în seriile cronologice de date istorice și date de intrare menționate la articolul 325bc din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, inclusiv politici pentru a verifica dacă o astfel de înlocuire a valorilor lipsă sau inconsecvente este compatibilă cu cerințele de la punctele 13-16, 21 și 22.
40. Instituțiile trebuie să se asigure că datele nu sunt filtrate și că valorile corespunzătoare unor modificări majore nu sunt excluse din seriile cronologice de date istorice și date de intrare menționate la articolul 325bc din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, cu excepția cazului în care datele filtrate sau valorile excluse corespund unor date sau valori eronate sau inconsecvente.
41. În cazul în care valori interpolate sau extrapolate sunt utilizate ca valori de înlocuire pentru valori lipsă sau inconsecvente în datele de intrare menționate la articolul 325bc din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 pentru un factor de risc, valorile interpolate sau extrapolate trebuie să reprezinte în mod corespunzător valorile lipsă, indiferent de metodologia de interpolare sau extrapolare utilizată.
42. În cazul în care valori interpolate sau extrapolate, bazate pe date de intrare corespunzătoare altor factori de risc care pot sau nu să fie încorporați în modelul intern al instituției, sunt utilizate ca valori de înlocuire pentru valori lipsă sau inconsecvente din datele de intrare menționate la articolul 325bc din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 pentru un factor de risc, respectivele valori interpolate sau extrapolate trebuie să se bazeze pe date de intrare corespunzătoare factorilor de risc care au trecut sau care ar fi trecut de evaluarea gradului în care pot fi modelați în conformitate cu prevederile articolului 325be din regulamentul respectiv.
43. În cazul în care valori extrapolate, bazate pe date de intrare corespunzătoare altor factori de risc care pot sau nu să fie încorporați în modelul intern al instituției, sunt utilizate ca valori de înlocuire pentru valori lipsă sau inconsecvente din datele de intrare menționate la articolul 325bc din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 pentru un factor de risc, respectivele valori extrapolate trebuie să se bazeze pe date de intrare care îndeplinesc condițiile prevăzute la punctul 28 literele (a)-(c).